

Sygn. akt I CSK 1188/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa B. T. i K. P.

przeciwko J. G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 kwietnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powodów

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 marca 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanego kwoty po 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

B. T. i K. P. wytoczyli przeciwko J. G. powództwo, w którym domagali się zasądzenia na rzecz każdego z nich po 750 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 26 lutego 2018 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 27 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w Z. oddalił oba powództwa.

Wyrokiem z 25 marca 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powodów.

W skardze kasacyjnej powodowie, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W ocenie skarżących w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do ustalenia następujących kwestii: 1. Czy zakres związania Sądu prawomocnym orzeczeniem w świetle art. 365 § 1 k.p.c., w przypadku orzeczenia wydanego przez inny Sąd w sprawie o zasądzenie świadczenia, a zatem obejmującego jednocześnie swym zakresem ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego, z którego wynikać ma obowiązek świadczenia, obejmuje także dokonane przez ten inny Sąd orzekający - ustalenie podstaw lub braku podstaw świadczenia; czy też ogranicza się jedynie do literalnej treści sentencji wyroku innego Sądu orzekającego, tj. jedynie w zakresie roszczenia o zasądzenie?; 2. Czy moc wiążąca prawomocnego orzeczenia w świetle art. 365 § 1 k.p.c. może oddziaływać w sposób ograniczony, w szczególności w przypadku, w którym z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika możliwość dokonania przez Sąd orzekający odmiennej oceny, aniżeli dokonana w toku prawomocnie już zakończonego postępowania; czy też moc wiążąca prawomocnego orzeczenia stanowi ograniczenie dowodowe w ramach kolejnego postępowania, dla którego prawomocne orzeczenie stanowi kwestię prejudycjalną lub wstępną, skutkiem którego nie jest możliwe prowadzenie postępowania dowodowego w zakresie mającym prowadzić do odmiennej oceny prawomocnie osądzonej kwestii?; 3. Czy ustalenie przez sąd orzekający w sprawie o zasądzenie nieważności stosunku prawnego, z którego wynikać miałoby roszczenie, skutkujące oddaleniem powództwa o zasądzenie, stanowi część wyroku indywidualizującą oraz wyjaśniającą zakres tego orzeczenia, rozstrzygającą sprawę co do istoty, która nabywa z tej przyczyny moc wiążącą w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. i tym samym wiąże sąd orzekający w kolejnej sprawie?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu

dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania. Przedstawione problemy prawne zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a w skardze nie przedstawiono argumentów przemawiających za koniecznością ponownego wypowiedzenia się w tych kwestiach przez Sąd Najwyższy.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

